

való visszahelyezés elérésére, ha a felfüggesztés fegyelmi okból történt. Ezen segít, amint a *Revue Pédagogique* 1909. évi nyolcadik számában olvassuk, az 1908. júl. 17-iki törvény, amely az oktatási tanácsok ítélkezését a miniszter felülbírálnak alá helyezi. Az elítélt a miniszterhez folyamodik, aki a felső közoktatásügyi tanácsnak adja ki az ügyet. A tanács az érdekelt felek meghallgatása után kétharmad szótöbbséggel dönt. A törvénynek ezt az intézkedését a francia tanárság nagy tetszéssel fogadta.

*

Reform a francia tanárképzés terén. A közoktatásügyi főtanács 1908. decemberi ülésén *Clédat* és *Dognon* a következő javaslatot tették: «Tekintve, hogy az érettségi vizsgálat nem ad elegendő biztosítékot olyan általános műveltségről, amelyet a középiskola tanárjelöltjeitől megkívánhatunk; ha pedig az ösztöndíjakért való versenyvizsgálatok nyújtanak ilyen biztosítékot, célszerű, hogy az ilyen versenyvizsgálatokon részt nem vett jelöltek is hasonló vizsgálatnak vessük alá; tekintve továbbá, hogy a «latin-francia» szakban van a legkevesebb általános tanulmány, amit a jövődi középiskolai tanároktól megkívánhatunk, kívánatosnak tartjuk, hogy ne lehessen senkit a nyelv-történelmi szakok tanítására képesíteni, aki szakvizsgálatán kívül meg nem felel az ösztöndíj-vizsgálatok követelményeinek is vagy az 1908. szept. 3-iki rendelet alapján a «latin-francia» vizsgálat igényeinek.»

*

Egészségtan a francia leányok középiskoláiban.

A leányiskolákban fontos szerepe van az egészségtan tanításának, ezt a felsőbb fórumok is elismerik és a tantervet legutóbb 1907-ben is javították ugyan, de azért még mindig elég tökéletlen. Az egészségtant a lányok 14 éves korukban kezdik tanulni. A tanterv legfontosabb hibája, hogy a tanítást a legbonyolultabb dolgokkal kezdi, a táplálkozás különböző szempontjaival, pedig a tanulóknak ekkor még nincsenek kémiai és szervezettani ismereteik, (sőt a vegytan ez évi tantervében sincs szó az ehhez szükséges ismeretekről), hanem csak a következő évben kezdenek anatómiát és fiziológiát tanulni, akkor hallanak a vegytanban a különböző fajta táplálékokról. Ha ezt a két dolgot közelebb hoznák egymáshoz, bizonyára jobban ki lehetne használni az időt, értékesebb nevelést lehetne nyújtani. Különben a tanterv egyáltalán nem alkalmazkodik a tanulók korához és neméhez. A 14 éves gyermekek bőven tanulnak a harmadik évfolyamban a puhatestűek és gombák okozta mérgezésről és az első segélyről; a

következő évben a gázmérgezések és egyéb mérgezések esetén való első segélyről. Pedig az első segély már nem is egészségtan, hanem gyógyítás és ha magukat a mérgezési eseteket sem tudják még ezek a gyermekek felismerni, akkor hogy gyógyítsák? Szó van a csecsemő és aggkor egészségtanáról, de szó sincs a fiatal leányok egészségtanáról, ami pedig egyelőre a legfontosabb volna, K.—n.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern. Herausgegeben von *J. Ruska*. Leipzig, 1909. 51. Jahrgang.

Kilencedik füzet (szeptember): *Dr. Paul Cauer*, Iskola és élet. — *Paul Ziertmann*, Fiúk és leányok együttes nevelése Amerikában és Németországban. — *Dr. Friedrich Dannemann*, Tapasztalatok alapvető kémiai és fizikai tanulógyakorlatokkal. — *Dr. Eugen Grünwald*, Testi fenyíték a középiskolákban. — Szemle. — Irodalom.

Tizedik füzet (október): *Dr. Hans Commenda*, Az osztrák középiskolai reform második állomása. — *Prof. Eduard Intlekofer*, Taine «Philosophie de l'Art»-ja, mint olvasmány a primában. — *Friedrich Müller*, Iskola és jellel. — *Prof. D. Karl Roller*, A német iskola-egészségügyi egyesület tizedik évi közgyűlése. — Szemle. — Irodalom.

*

Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik. Herausgegeben von *O. Flügel*, *K. Just* und *W. Rein*, Langensalza, 1908—9. XVI. Jahrgang.

Tizenkettedik füzet (szeptember): *Prof. Dr. H. Schoen*, Az erkölcsiség lényege és az erkölcsi ideál kifejlődése a különböző népeknél Mauxion szerint (befejező közlemény). — *Prof. D. Dr. W. Rein*, Elzászból. — Közlemények: A «Kantgesellschaft» negyedik pályázata. — *M. Reiniger*, A «Verein für Herbartische Pädagogik in Rheinland und Westfalen» 49. közgyűlése. — *Ph. Wegener*, Közlemények a greifswaldi gymnasiumi szemináriumból. — *Fr. Heman*, Az újabb pädagogia története. — Apró közlemények. — Ismertetések. — Szaksajtó.

*

Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik. 1909—10. XVII. Jahrgang.

Első füzet (október): *Karl Zergiebel*, Az érzelem Kantnál. — *Dr. Georg Lüdke*, Schopenhauer Arthur a nevelésről. — *Arthur Roering*, A világ korszakai és félelem a világtól. — Közlemények: *Heinrich Pudor*, Japáni nőnevelés. — A jénai szünidei tanfolyamokból. — Az elzászlotharingiai országos bizottságból. — A nevelő gyermeki munka kongresszusa. — «A gyermekek országába vezető út». — *Dickmann*, Az apologetikus tanítási eljárás az evang. vallás tanításban. — *Elisabeth Gnauek-Kühne*, Ismertetések. — Szaksajtó.

*